

Współczesne społeczeństwo polskie Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 24SOCS.12P.11506.23
Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordinator zajęć	Jakub Isański
Prowadzący zajęcia	Jakub Isański
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu procesów społecznych kształtujących współczesne (po 1945) społeczeństwo polskie.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Przekazanie wiedzy z zakresu socjologicznych teorii dotyczących procesów społecznych i ich praktycznych zastosowań	SOC_K1_W01, SOC_K1_W02, SOC_K1_W03, SOC_K1_W04	Projekt, Prezentacja multimedialna
W2	Przekazanie wiedzy z zakresu socjologicznych badań współczesnego społeczeństwa polskiego	SOC_K1_W01, SOC_K1_W02, SOC_K1_W03, SOC_K1_W04, SOC_K1_W05	Projekt, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Rozwinięcie umiejętności przygotowania i prezentowania projektu badawczego na wybrany temat oraz efektów pracy grupy	SOC_K1_U01, SOC_K1_U02, SOC_K1_U03, SOC_K1_U06	Projekt, Prezentacja multimedialna
U2	Rozwinięcie zdolności interpretacji wyników badań socjologicznych	SOC_K1_U01, SOC_K1_U02, SOC_K1_U06	Projekt, Prezentacja multimedialna
U3	Wyrobienie umiejętności pisania opracowań naukowych i korzystania ze źródeł literaturowych	SOC_K1_U03, SOC_K1_U06	Projekt, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w grupie	SOC_K1_K01, SOC_K1_K02, SOC_K1_K03	Projekt, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zmiany struktury społecznej, dynamika uwarstwienia społecznego, dynamika demograficzna polskiego społeczeństwa - współczesne społeczeństwo polskie przed 1989 i po transformacji ustrojowej	W1, W2, U2, K1	Ćwiczenia
2.	Zróżnicowanie przestrzenne zmian współczesnego społeczeństwa polskiego przed i po 1989 roku	W1, W2, U2, K1	Ćwiczenia
3.	Przemiany interesów i wartości w społeczeństwie polskim, kapitał społeczno-kulturowy, zaufanie do instytucji publicznych, kultura zaufania i nieufności	W1, W2, U2, U3, K1	Ćwiczenia
4.	Polska w UE - wyzwania i szanse, Wielkopolska - przykład oceny społecznych skutków integracji europejskiej	W1, W2, U2, K1	Ćwiczenia
5.	Społeczeństwo obywatelskie i III sektor w Polsce - historia i współczesne problemy, charakterystyka na tle innych krajów europejskich	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
6.	Gospodarka - czynniki wzrostu gospodarczego, globalne przemiany ekonomiczne, kulturowe i społeczne w Polsce, migracje zarobkowe z Polski po roku 2004 na tle innych krajów europejskich	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
7.	Rodzina i przemiany współczesnej rodziny polskiej w Polsce i na emigracji, związki nieformalne, single, dynamika relacji pomiędzy płciami	W1, W2, U1, U2, K1	Ćwiczenia
8.	Konsumpcja, czas wolny i styl życia - dbanie o własne zdrowie, wygląd i sprawność fizyczną oraz ocena społeczna tego zjawiska	W1, W2, U1, U2, K1	Ćwiczenia
9.	Nierówności społeczne - przykłady wykluczenia, patologie społeczne i poczucie zagrożenia patologiami, patologie społeczne wśród młodzieży	W1, W2, U1, U2, K1	Ćwiczenia
10.	Nowe technologie informacyjne w życiu Polaków - powstawanie i funkcjonowanie społeczności wirtualnych	W1, W2, U2, K1	Ćwiczenia
11.	Obcokrajowcy we współczesnym społeczeństwie polskim	W1, W2, U2, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda warsztatowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - technika analizy SWOT, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Uczestnictwo w zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze) Przygotowywanie się na zajęcia w oparciu o listę lektur i zaproponowane raporty z badań społecznych Aktywności w czasie zajęć Prezentacja projektu 3 slajdów z wybranym tematem (po 1. miesiącu zajęć), 5 slajdów z rozwinięciem tematu (po 2. miesiącu zajęć) oraz finalnej prezentacji multimedialnej (15 slajdów) na koniec semestru.

Literatura

Obowiązkowa

1. Lutyński J., (1990), Nauka i polskie problemy. Komentarz socjologa, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa, ss. 269-278 Kilka uwag na temat społeczeństwa polskiego w latach osiemdziesiątych;
2. Domański H. (2009), Stratyfikacja a system społeczny w Polsce, w: Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 2/2009, Dwudziestolecie transformacji w Polsce. Społeczeństwo-Gospodarka-Państwo, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań,
3. Gorlach K., (2004), Socjologia obszarów wiejskich. Problemy i perspektywy, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa, ss. 121-160, Rozwój obszarów wiejskich
4. Giza Anna, Sikorska Małgorzata (red.), (2012), Współczesne społeczeństwo polskie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, R 14. Ubóstwo i zamożność
5. Giza Anna, Sikorska Małgorzata (red.), (2012), Współczesne społeczeństwo polskie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, R 5. Życie rodzinne

Dodatkowa

1. Raport Centrum Badania Opinii Społecznej i Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego: 'Kościół katolicki w Polsce 1991-2011', https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5515/12/1/2/rs_kosciol_katolicki_1991-2011.pdf
2. CBOS: 'Lokalna Parafia i jej społeczne znaczenie i funkcje', 2014, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2014/K_158_14.PDF
3. CBOS: 'Pełnoletnie dzieci mieszkające z rodzicami', 2017, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2017/K_098_17.PDF
4. Niska dzietność w Polsce w kontekście percepcji Polaków. Diagnoza Społeczna 2013, Kotowska E. (red.), http://www.diagnoza.com/pliki/raporty_tematyczne/Niska_dzietnosc_w_Polsce.pdf
5. raport PwC o rozwoju polskich metropolii: <https://www.pwc.pl/pl/pdf-nf/2020/raport-o-metropoliach-poznan-2020-pwc.pdf>
6. Polska 2025 - nowy motor wzrostu gospodarczego w Europie, 2014, raport McKinsey&Company, http://mckinsey.pl/wp-content/uploads/2015/10/Polska-2025_caly-raport.pdf
7. Raport 'Wpływ emigracji zarobkowej na gospodarkę Polski', http://www.fise.org.pl/files/1bezbocbie.org.pl/public/migracje/migracje_raport_mgip.pdf
8. Raport Głównego Urzędu Statystycznego, 'Polska w liczbach 2017', <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/inne-opracowania-zbiorcze/polska-w-liczbach-2017,14,10.html>
9. Raport Instytutu Pamięci Narodowej: 'Oczy i uszy bezpieczeństwa. Metody inwigilacji społeczeństwa przez Służbę Bezpieczeństwa...', <https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13715,Oczy-i-uszy-bezpieki-Metody-inwigilacji-spoleczenstwa-przez-Sluzbe-Bezpieczenstw.html>
10. 5 zadań dla Polski. Raport 2015, wyd. McKinsey&Company, <http://mckinsey.pl/documents/5-zadan-dla-Polski-McKinsey-Forbes.pdf>
11. Społeczeństwo obywatelskie i jego instytucje, Raport Kancelarii Senatu RP, 2014, https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatopracowania/58/plik/ot-_627_internet.pdf

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	30
Przygotowanie projektu	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOC_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wyszukiwania i krytycznego wykorzystywania (w tym analizowania, syntetyzowania i komunikowania) informacji na temat zjawisk społecznych, w tym wyników badań własnych
SOC_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do planowania i czynnego włączania się do realizowanych projektów socjologicznych (m.in. badawczych, analitycznych, interwencyjnych, innowacyjnych) w ramach realizowania roli zawodowej socjologa, w tym we współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego
SOC_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w dyskusji na tematy społeczne – formułowania własnego stanowiska w oparciu o wiedzę socjologiczną oraz wykorzystywania wiedzy socjologicznej do rozumienia stanowisk stron w dyskusji
SOC_K1_U01	Absolwent/ka potrafi rejestrować i interpretować procesy i wydarzenia społeczne (zwłaszcza dotyczące współczesnego społeczeństwa polskiego oraz innych społeczeństw stanowiących tło porównawcze) przy pomocy pojęć i teorii socjologicznych
SOC_K1_U02	Absolwent/ka potrafi zaplanować i zrealizować badanie socjologiczne przy użyciu ilościowych i jakościowych metod i technik badań, a także zastosować normy etyczne w praktyce badawczej
SOC_K1_U03	Absolwent/ka potrafi przygotowywać prace i wystąpienia w języku polskim, służące komunikacji naukowej i pozostające w zgodzie z jej regułami
SOC_K1_U06	Absolwent/ka potrafi planować, realizować i monitorować własną pracę oraz podejmować i realizować różnorodne role w zespołach
SOC_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce socjologii w systemie nauk oraz jej relacje z innymi dyscyplinami
SOC_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody i techniki badań socjologicznych oraz w zaawansowanym stopniu czynniki decydujące o ich właściwym doborze przy rozwiązywaniu problemów badawczych
SOC_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie ideę normatywnej regulacji życia społecznego oraz mechanizmy za nią odpowiedzialne
SOC_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy leżące u podstaw stabilności i zmiany społecznej w kontekście lokalnym oraz globalnym
SOC_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kluczowe teorie socjologiczne oraz ich zastosowania w przedsięwzięciach badawczych